

De man die Shell de groene weg wijst

Met Follow This probeert
voorman Mark van Baal
oliegiganten via hun eigen
aandeelhouders tot
verduurzamen te dwingen
- dat lukt steeds beter.

MARK VAN BAAL VOORMAN FOLLOW THIS

Follow This, de activistische aandeelhoudersorganisatie en luis in de pels bij olie- en gasbedrijven, heeft eindelijk momentum. Voorman Mark van Baal zet zijn strijd voor vergroening onverminderd voort. „Er moet toch een keer een moment komen dat zo'n man een emotioneel gesprek heeft met één van zijn kinderen en na een slapeloze nacht het licht ziet.”

Door onze redacteur **Paul Luttkhuis** Foto **Merlijn Doomernik**

‘Deze tijd gaat de geschiedenis in als het groene omslagpunt’

Stel je eens voor dat Shell zich écht zou committeren aan het klimaatakkoord van Parijs”, droomde Mark van Baal hardop in NRC aan de vooravond van de aandeelhoudersvergadering van het bedrijf in mei 2018. „Dat je dan als consument met een gerust hart bij Shell kunt tanken.” We zijn drie jaar verder en Van Baal, met zijn activistische aandeelhoudersorganisatie Follow This, de luis in de pels van olie- en gasbedrijven, heeft een van de meest bewogen maanden van zijn carrière achter de rug.

Niet alleen verdubbelde opnieuw de steun voor de resolutie die hij namens de activistische aandeelhouders indiende, waarin Shell wordt gevraagd om zijn beleid in lijn te brengen met Parijs. Follow This slaagde er ook in om drie vergelijkbare resoluties langs de strenge Amerikaanse toezichthouder te loodsen. Zowel bij Chevron, als bij ConocoPhillips en Phillips66 kreeg de resolutie een meerderheid van de aandeelhouders achter zich.

En dat is nog niet alles. Vorige week legde de Haagse rechtbank de argumentatie van Shell naast zich neer en droeg het concern op zijn beleid aan te passen aan de klimaatdoelen van Parijs: precies wat Van Baal nu al jaren van Shell vraagt.

Ook in de eigen gelederen ontstaat druk: een week daarvoor had het Internationaal Energieagentschap (IEA) laten weten dat olie en gas veel sneller uit de wereldeconomie moeten verdwijnen dan oliebedrijven van plan zijn. En grote beleggers beginnen zich steeds luider te roeren, zoals CA100+, waarbij CA staat voor ‘climate action’, een groep beleggers met een geïnvesteerd vermogen van 54.000 miljard dollar die met bedrijven praat om te vergroenen. Volgens CA100+ heeft geen enkel oliebedrijf een strategie in lijn met Parijs, ook Shell niet.

„Ik ben heel optimistisch”, zegt Van Baal (1968) in een telefonisch interview vanuit zijn woonplaats Amsterdam. „Ik heb echt het idee dat mei 2021 de geschiedenis kan ingaan als het moment van de waterscheiding. Het omslagpunt.”

Schuchtere activist

In 2015 sprak Van Baal voor het eerst de aandeelhoudersvergadering van Shell toe als een schuchtere activist. Hij had werktuigbouwkunde in Delft gestudeerd en een aantal jaren gewerkt als salesmanager voor een containervervoerbedrijf – een van de meest vervuilende industrieën die er bestaan”. Na het zien van *An Inconvenient Truth*, de klimaatfilm van Al Gore in 2006, besloot hij de journalistiek in te gaan om over klimaat en energie te schrijven. Maar het gevoel dat hij het verschil niet kon maken bleef. Dat veranderde toen hij had gelezen over TCI, de Britse activistische belegger die met slechts 1 procent van de aandelen het gro-

te ABN Amro op de knieën dwong. Dat wilde hij ook; niet om het geld, maar in de strijd tegen klimaatverandering.

Van Baal herinnert zich zijn eerste optreden nog goed: „Wij steunen Shell, zei ik. Wij denken dat Shell een goed bedrijf is. Maar het zou ook een geweldig bedrijf kunnen zijn. We hebben jullie nodig bij de energietransitie. We hebben jullie nodig om klimaatverandering te stoppen. Jullie hebben de *brains* en de *billions* om dat proces te versnellen. Nou, waar wachten jullie nog op?”

Van Baal had het liefst meteen een resolutie ingediend, een verzoek aan de directie om een beleidswijziging. Hij wilde beleggers zo de kans geven zich uit te spreken over Shells klimaatbeleid. Maar daarvoor had hij de steun nodig van minimaal honderd beleggers met in totaal 5 miljoen aandelen. „Daar wilde ik niet op wachten”, zegt van Baal. „Dus heb ik een website geopend, waar iedereen een aandeel Shell kon kopen. Wie dat deed kon meteen ook een e-mail sturen aan directievoorzitter Ben van Beurden. De tekst luidde: ‘Dag Ben, ik ben je nieuwste aandeelhouder. Jij kunt de wereld veranderen. Mijn steun heb je.’”

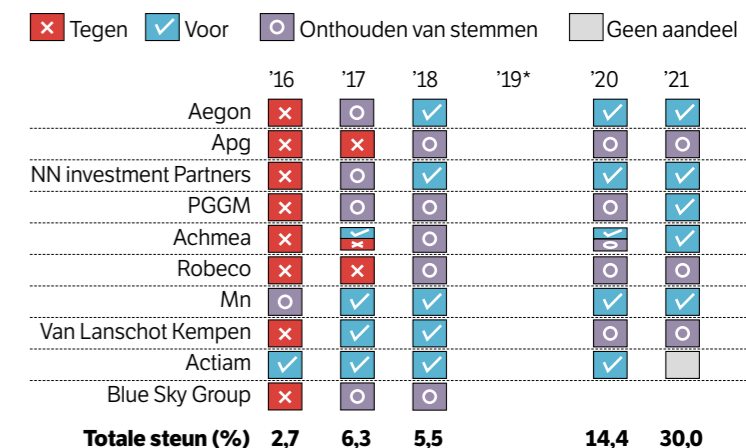
Van Baal herinnert zich nog hoe Van Beurden er een grapje over maakte. „Hij zei: *I read them all*. Daarna gaf hij het woord aan Simon Henry, zijn financiële man, om mij de les te lezen. Wat Henry zei, kwam ongeveer op het volgende neer: ‘Dat klinkt mooi allemaal, maar de wereld is nog lang niet zover. Duurzaam is lastig. En het is gesubsidieerd. En ja, dat is te afhankelijk van verkiezingen en politiek, dus daar doen wij niet aan.’ We hebben het hier wel over 2015, hè! Kort voor de klimaatop in Parijs en bijna tien jaar na *An Inconvenient Truth*.”

Van Baal besefte dat hij zonder resolutie geen vuist kon maken. Hij ging op zoek naar mensen die bereid waren aandelen Shell te kopen en die in te zetten voor het activistische doel van Follow This. „Grote veranderingen komen altijd van een groeiende minderheid en niet van de meerderheid”, zegt Van Baal.

In 2016 kon voor Van Baal de verande-

Steun klimaatresolutie verdubbelde in één jaar

Stemgedrag grote Nederlandse beleggers klimaatresolutie Shell

*Follow This heeft in dat jaar geen resolutie ingediend, om zich op andere bedrijven te concentreren

NRC 050621 / RB / Bron: Insightia

ring beginnen. Hij had vijf investeerders gevonden die elk een miljoen aandelen wilden kopen, genoeg om een resolutie in te dienen. Die kreeg steun van 2,7 procent van de aandeelhouders. Niet slecht voor een aandeelhoudersvergadering, waar gewoonlijk ruim 99 procent van de beleggers de raad van bestuur steunt. Maar ook niet genoeg.

Een jaar later was de steun gegroeid naar 6,3 procent. Dat bleek voldoende om Shell in beweging te brengen. „In november 2017 was Shell het allereerste oliebedrijf ter wereld dat ook een ambitie formeerde voor wat in jargon wordt aangeduid als *scope 3*, dat wil zeggen de uitstoot die wordt veroorzaakt door de producten van het bedrijf, bijvoorbeeld door benzine, diesel en kerosine”, zegt Van Baal. „Het verweer van oliemaatschappijen was altijd: we verlagen onze eigen emissies en eisen dat ook van onze toeleveranciers. Maar op onze klanten, op *scope 3*, hebben we geen invloed. De wereld vraagt nu eenmaal om onze producten.”

‘You have our support’

Shell beloofde de *scope 3*-emissies vóór 2050 te halveren en vond dat het daarmee wel genoeg deed. Dus noemde Shell in 2018 de resolutie van Follow This ‘onnodig’. In de jaren daarvoor heette de resolutie nog ‘onredelijk’.

Maar Van Baal vond zijn resolutie verre van onnodig. De ambitie van Shell was nog lang niet in lijn met Parijs. In 2018 kreeg hij nog steeds 5,5 procent van de aandeelhouders achter zich, ondanks Shells nieuwe plannen. In 2020 was de steun gegroeid naar 14,4 procent en dit jaar behaalde Follow This net iets meer dan 30 procent.

Van Baal houdt zijn argumentatie altijd

zakelijk, hij eindigt elke resolutie met *‘you have our support’*. Beleggers houdt hij voor dat Shell, en daarmee dus hun geld, gevaar loopt als het bedrijf niet verandert. „Je moet als belegger wel heel sterk in je schoenen staan om tegen de directie van olie- en gasbedrijven te zeggen dat jij beter weet wat goed voor ze is dan zijzelf”, aldus Van Baal. Maar er is wel veel veranderd. Vijf jaar geleden kon de Shell-top nog zeggen dat beleggers geen verstand hadden van olie en gas. Dat ze de ene dag bij Shell zaten, de volgende dag bij Unilever of Philips en daarna bij een landbouw- of vastgoedbedrijf.

„Een discussie over het beleid win je niet van iemand die miljoenen per jaar verdient omdat hij heel goed is in één businessmodel”, zegt Van Baal. „Maar inmiddels zeggen beleggers: natuurlijk, jij hebt meer verstand van olie en gas, maar ik heb inderdaad meer verstand van vastgoed, van landbouw. En ik heb meer verstand van klimaatverandering. Ik weet dat klimaatverandering de wereldeconomie bedreigt, en dat wij beleggers meegroeien met de wereldeconomie. Ik zie dus dat mijn vastgoedportefeuille gevaar loopt in overstromingsgebieden. Dat mijn landbouwportefeuille overall gevaar loopt. Als de wereldeconomie ontwricht wordt door klimaatverandering, is dat voor mij als belegger een heel groot risico, veel groter dan het risico dat jij moet gaan nemen als oliebedrijf.”

Van Baal realiseert zich dat de energietransitie heel riskant is voor een bedrijf dat al honderd jaar hetzelfde doet. „Nee, ik moet iets duidelijker zijn”, zegt hij: „Voor een bedrijf dat al honderd jaar één businessmodel hanteert. Want er is veel

Lees verder op pagina 10

Jullie hebben de *brains* en de *billions*, zei ik tegen Shell. Waar wachten jullie nog op?

» **Vervolg van** pagina 9

veranderd. Het wordt moeilijker om olie en gas uit de grond te halen, de distributieketen is ingewikkelder geworden en de technologie complexer. En nu heeft de bedrijfstak ook nog een nieuw businessmodel nodig. Dat is uiterst risicovol voor een gevestigd bedrijf waarvan de top maar op één manier kan denken, en waarvan de top juist op die plek zit omdat ze goed zijn in olie en gas.”

Het licht zien

Van Baal gelooft niet dat de noodzakelijke verandering mogelijk is met mensen die in hun hele carrière alleen dat ene businessmodel hebben gekend. „Ik heb wel eens gedroomd van een openbaring bij zo’n ceo. In interviews komen ze vaak met hun kinderen aanzetten. Er moet toch een keer een moment komen dat zo’n man een emotioneel gesprek heeft met één van zijn kinderen en na een slapeloze nacht het licht ziet. Dat hij beseft dat verandering goed is voor zijn bedrijf. Maar die illusie ben ik wel kwijt.”

Ook al heeft de Haagse rechtbank Shell nu gesommeerd te doen wat Van Baal al jaren vraagt, hij vindt niet dat het vonnis zijn resolutie overbodig maakt. „De uitspraak van de rechter en onze resolutie kunnen elkaar versterken”, zegt Van Baal. Voor de rechter maakte het feit dat Shell de resolutie keer op keer hard en formeel heeft afgewezen het relatief gemakkelijk

CV

Van werktuigbouwkundige tot klimaatactivist

Mark van Baal (1968) studeerde werktuigbouwkunde aan de TU Delft en werkte daarna een aantal jaren in het bedrijfsleven. In 2006 koos hij voor de journalistiek en ging hij schrijven over wat hij beschouwde als een van de belangrijkste thema’s van deze tijd: klimaat en energie. Na bijna tien

jaar gooide hij het roer nogmaals om.

Met de door hem opgerichte organisatie Follow This wilde Van Baal Shell, en later ook andere olie- en gasconcerns, van binnen uit veranderen. Via de organisatie, aanvankelijk een vrijwilligersclub, maar inmiddels een officieel bedrijf

waarvan hij directeur is, verzamelde hij voldoende aandeelhouders om zich heen om op de aandeelhoudersvergadering van Shell – en inmiddels ook van BP, Equinor, Total en Amerikaanse concerns – een resolutie in te dienen waarin het bedrijf wordt gevraagd zijn klimaatbeleid aan te scherpen.

om de bewering van het bedrijf naast zich neer te leggen dat ze handelen in lijn met Parijs. En omgekeerd kunnen pensioenfonds ABP en belegger Robeco de resolutie voortaan moeilijker afwijzen. Zij deden dat tot nu toe met als argument dat ze mooie gesprekken voeren met Shell om het bedrijf op andere gedachten te brengen. „Als ze de volgende keer onze resolutie weer afwijzen, leggen ze eigenlijk een rechterlijke beslissing naast zich neer”, zegt Van Baal.

Wat de rechter ook heeft gezegd, uiteindelijk heeft Shell voor de transitie de steun van zijn aandeelhouders nodig. De resolutie van Follow This biedt daarvoor volgens Van Baal een handreiking. „Er zullen straks ook aandeelhouders zijn die zeggen: wij vinden het risico van deze transitie te groot. Geef ons het geld maar terug.” Steun van een meerderheid van de aandeelhouders voor de resolutie kan Shell daartegen beschermen.

Hoelang denkt Van Baal dat Shell zijn verzet tegen de resolutie nog kan volhouden? „Ik hoop echt dat ze dit jaar...” Maar de vraag is niet wat hij hoopt, maar wat hij denkt.

Het is lang stil. „Die 30 procent steun kunnen ze niet naast zich neerleggen. Ze moeten nu wel in actie komen. Mijn inschatting is dat er voor de volgende aandeelhoudersvergadering nieuwe doelen liggen, voor de korte en voor de middellange termijn. Nieuw doelen, die de emissies echt omlaag brengen.”